

Asia C-700/21**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

22.11.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Corte costituzionale (Italia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

18.11.2021

Valittaja:

O.G.

Väliintulija:

Presidente del Consiglio dei Ministri

Pääasian kohde

Corte d'appello di Bolognan (Bolognan ylioikeus, Italia) ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle esittämä 22.4.2005 annetun lain nro 69 18-bis §:n 1 momentin c kohdan, sellaisena kuin se oli voimassa käsiteltävän asian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, perustuslainmukaisuutta koskeva kysymys asiassa, joka liittyy Italiaan vakinaisesti asettautunutta kolmannen maan kansalaista koskevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita koskevan Italian lainsäädännön – siltä osin kuin sillä estetään täytäntöönpanosta vastaavia oikeusviranomaisia kieltäytymästä Italiassa vakinaisesti asuvien tai oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten luovuttamisesta – yhteensopivuus puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan, luettuna saman päätöksen 1 artiklan 3 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklan kanssa.

Ennakkoratkaisukysymykset

a) Onko eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohta, saman puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklan valossa tulkittuna, esteenä sellaiselle Italian lainsäädännön kaltaiselle lainsäädännölle, jolla – kun kysymyksessä on rangaistuksen tai turvaamistoimen täytäntöönpanemista varten käynnistetty eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva menettely – täytäntöönpanosta vastaavilta oikeusviranomaisilta evätään ehdottomasti ja automaattisesti mahdollisuus kieltäytyä luovuttamasta alueellaan vakinaisesti asuvia tai siellä oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia riippumatta siteistä, joita nämä ovat luoneet tähän valtioon?

b) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, millaisten arviointiperusteiden ja edellytysten nojalla mainittuja siteitä on pidettävä niin merkityksellisinä, että täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat niiden nojalla kieltäytyä luovuttamisesta?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovutusmenettelyistä 13.6.2002 tehty neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS (jäljempänä puitepäätös): erityisesti 4 artiklan 6 kohta sekä 1 artiklan 3 kohta ja 5 artiklan 3 kohta.

Euroopan unionin perusoikeuskirja (jäljempänä perusoikeuskirja): 7 artikla.

Kansainvälisoikeudelliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty eurooppalainen yleissopimus (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus): 8 artikla.

Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus: 17 artiklan 1 kohta.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Italian perustuslaki (Costituzione): 2 §, 3 §, 11 §, 27 §:n 3 momentti, 117 §:n 1 momentti.

Laki 22.4.2005 nro 69, Säännökset kansallisen oikeuden sovittamiseksi yhteen eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovutusmenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS kanssa (Legge del 22 aprile 2005, n. 69 - Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002,

relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri) (jäljempänä laki nro 69/2005), erityisesti sen

- 18-bis §:n 1 momentin c kohta, sellaisena kuin se lisättiin 4.10.2019 annetun lain nro 117 6 §:n 5 momentin b kohdalla, jonka nojalla eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä sellaisen etsityn henkilön luovutuksesta – pidätysmääräyksen antaneen valtion määräämän vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten – joka on Italian tai toisen unionin jäsenvaltion kansalainen ja joka laillisesti ja tosiasiallisesti asuu vakinaisesti tai oleskelee Italian alueella edellyttäen, että täytäntöönpanovaltio määrää rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta Italiassa
- 19 §:n 1 momentin c kohta, sellaisena kuin se oli voimassa käsiteltävän asian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, jonka mukaan tapauksessa, jossa eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena oleva henkilö on Italian kansalainen tai asuu vakinaisesti Italiassa, hänen luovutuksensa – syytetoimenpiteitä varten – edellyttää, että henkilö palautetaan kuulemisen jälkeen täytäntöönpanovaltioon pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa mahdollisesti määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen.

Tiivistelmä pääasian tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Valittaja on Italiaan vakinaisesti asettautunut Moldovan kansalainen. Hänet on tuomittu Romaniassa lainvoimaisella tuomiolla viiden vuoden vankeusrangaistukseen veronkierrosta ja tulo- ja arvonlisäverojen maksamiseen tarkoitettujen varojen kavaltamisesta, johon hän oli syylistynyt rajavastuuyhtiön johtajana syyskuun 2003 ja huhtikuun 2004 välisenä aikana. Braşovin alioikeus (Romania) antoi 13.2.2012 häntä koskevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten.
- 2 Bolognan ylioikeus (Corte d'appello di Bologna) päätti 7.7.2020 antamallaan tuomiolla valittajan luovuttamisesta pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.
- 3 Asianosaisen haettua muutosta Corte di cassazione (kassaatiotuomioistuin, Italia) kumosi tämän tuomion 16.9.2020 ja palautti asian Bolognan alioikeuden käsiteltäväksi kehottaen tätä tuomioistuinta arvioimaan, olisiko sillä syytä esittää erinäisiä lain nro 69/2005 18-bis §:n 1 momentin c kohdan perustuslainmukaisuutta koskevia kysymyksiä.
- 4 Todettuaan, että valittaja oli toimittanut asianmukaisen näytön vakaista perhe- ja työsuhteistaan Italiassa, missä hän asuu yhdessä Italiassa vakinaisesti asuvan naisen sekä valittajan ja edellä mainitun naisen tällä hetkellä 12 vuoden ikäisen lapsen kanssa, Bolognan ylioikeus esitti 27.10.2020 antamallaan määräyksellä

ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle mainitut perustuslainmukaisuutta koskevat kysymykset.

Pääasiaa käsittelevän Bolognan ylioikeuden keskeiset perustelut

- 5 Bolognan ylioikeus epäilee, että lain nro 69/2005 18-bis §:n 1 momentin c kohta saattaa olla perustuslain vastainen siltä osin kuin sillä rajoitetaan tällaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen sovellettavuutta koskemaan niitä Italian ja muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisia, jotka laillisesti ja tosiasiallisesti asuvat vakinaisesti tai oleskelevat Italian alueella ja jätetään siten sen soveltamisalan ulkopuolelle kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät näin ollen voi suorittaa tuomion antaneessa valtiossa määrättyä rangaistusta Italiassa, vaikka he asuvat vakinaisesti tai oleskelevat Italiassa ja vaikka he ovat luoneet merkityksellisiä ja vakaita suhteita tähän valtioon.
- 6 Edellä mainitulla säännöksellä, jolla puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohta on saatettu osaksi Italian oikeusjärjestystä, rajoitetaan siten perusteettomasti mainitun artiklan soveltamisalaa, jota sen sijaan voidaan soveltaa kehen tahansa, joka asuu vakinaisesti tai oleskelee täytäntöönpanovaltiossa.
- 7 Tämä on ristiriidassa puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan ja saman puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohdan perusteena olevan tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen tavoitteen kanssa. Sosiaalinen kuntoutus on näet taattava kaikille tuomituille ilman kansalaisuuteen perustuvaa erottelua. Se, että rangaistus määrätään pantavaksi täytäntöön ulkomailla, on myös vastoin Italian perustuslain 27 §:n 3 momentissa tarkoitettua rangaistuksen koulutuksellista tarkoitusta, kun kyseessä on tuomittu, jolla on vakaat perhesiteet ja sosiaaliset siteet Italiassa, sekä vastoin tuomitun oikeutta yksityis- ja perhe-elämään.
- 8 Tässä yhteydessä Bolognan ylioikeus katsoo, että päätös ottaa puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet osaksi kansallista oikeusjärjestystä kuuluu jäsenvaltioiden harkintavaltaan, mutta mikäli valtiot päättävät näin toimia, niiden on kuitenkin noudatettava tämän säännöksen sisältöä eivätkä ne voi muuttaa sen soveltamisalaa henkilön kansalaisuuden tai täytäntöönpanovaltiossa vietetyn ajan perusteella.
- 9 Lisäksi Bolognan ylioikeus pitää yhtäältä lain nro 69/2005 18-bis §:n 1 momentin c kohdasta (rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettu eurooppalainen pidätysmääräys) ja toisaalta saman lain 19 artiklan 1 momentin c kohdasta (syytetoimenpiteitä varten annettu eurooppalainen pidätysmääräys) johtuvaa kolmansien maiden kansalaisten erilaista kohtelua kohtuuttomana. Ensimmäisellä säännöksellä näet suljetaan pois mahdollisuus soveltaa luovutusta koskevaa harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta kolmansien maiden kansalaisiin siinäkin tapauksessa, että nämä ovat asettautuneet pysyvästi Italiaan, mutta jälkimmäistä säännöstä sovelletaan myös näihin kansalaisiin, joilla on oikeus

suorittaa pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa oikeudenkäynnin päätteeksi mahdollisesti annettu tuomio Italiassa.

- 10 Näin ollen kolmansien maiden kansalaisten jättäminen lain nro 69/2005 18-bis §:n 1 momentin c kohdan soveltamisalan ulkopuolelle on puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan sekä perusoikeuskirjan 7 artiklan, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 17 artiklan 1 kohdan osalta ristiriidassa perustuslain 2 §:n, 3 §:n, 11 §:n, 27 §:n 3 momentin ja 117 §:n 1 momentin kanssa.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 11 Italian pääministeri (Presidente del Consiglio dei ministri) vaatii väliintulijana, että perustuslainmukaisuutta koskevat kysymykset jätetään tutkimatta tai todetaan perusteettomiksi.
- 12 Väliintulijan mukaan mahdollisuus vedota kyseiseen kieltäytymisperusteeseen ja antaa painoa pysyväälle asettautumiselle valtion alueelle unionin jäsenvaltion kansalaisen, mutta ei kolmannen maan kansalaisen tapauksessa, liittyy läheisesti unionin kansalaisuudesta johtuvien oikeuksien ja vapauksien kokonaisuuteen; se, että tätä unionin kansalaisen asemaan perustuvaa kieltäytymisperustetta voidaan siten soveltaa vain jäsenvaltioiden kansalaisiin, ilmenee lisäksi myös puitepäätöksen esitöistä.
- 13 Puitepäätöstä olisi lisäksi tulkittava päätösten vastavuoroisen tunnustamisen yleisen periaatteen perusteella, ja sen nojalla eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytymisen on katsottava olevan poikkeus pidätysmääräyksen toimeenpanon pääsäännöstä, eikä tämän säännön ulottuvuutta voida rajoittaa puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdalla sellaisena kuin Bolognan ylioikeus sitä tulkitsee (ks. tuomio 13.12.2018, Sut, C-514/17, 28 kohta, ja tuomio 6.10.2009, Wolzenburg, C-123/08). Jäsenvaltiot eivät näin ollen voi ulottaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytymistä muihin kuin puitepäätöksessä mainittuihin tilanteisiin.
- 14 Puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohta on siten saatettu lain nro 69/2005 18-bis §:n 1 momentin c kohdassa asianmukaisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 15 Väliintulija viittaa myös 2.4.2020 asiassa Ruska Federacija, C-897/19, annettuun tuomioon, jossa unionin tuomioistuin on vahvistanut, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 18 artiklassa tarkoitettua kansallisuuteen perustuvan syrjinnän kieltoa ei sovelleta jäsenvaltioiden kansalaisten ja kolmansien maiden kansalaisten erilaiseen kohteluun, ja että SEUT 21 artikla, jossa todetaan oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, ei koske kolmansien maiden kansalaisia.
- 16 Väliintulijan mukaan tuomitun sosiaalinen kuntoutus ei myöskään ole puitepäätöksen 2002/584/YOS erityinen tavoite; tätä päämäärää tavoitellaan sen

sijaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2008/909/YOS (jäljempänä puitepäätös 2008/909/YOS).

- 17 Yhtäältä lain nro 69/2005 18-bis §:n 1 momentin c kohdasta ja toisaalta saman lain 19 §:n 1 momentin c kohdasta johtuva kolmansien maiden kansalaisten erilainen kohtelu ei ole kohtuutonta, sillä syytetoimenpiteitä varten annetulla pidätysmääräyksellä on toisenlainen tarkoitus, nimittäin sellaisten oikeudenkäyntien vähentäminen, joissa asia on käsiteltävä vastaajan poissa ollessa.
- 18 Kyseessä olevissa unionin oikeuden säännöksissä ja edellä mainituissa Italian oikeuden säännöksissä säädettyä asuinpaikan käsitettä on joka tapauksessa tulkittava niin, että se koskee ainoastaan Italian ja muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisia, jotka laillisesti ja tosiasiallisesti asuvat vakinaisesti tai oleskelevat Italiassa, jolloin näiden säännösten soveltamisala on sama.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa Bolognan ylioikeuden sille esittämien perustuslainmukaisuutta koskevien kysymysten merkityksellisyyttä, sillä mikäli niitä pidetään perusteltuina, seurauksena saattaa olla, että valittajan luovuttamisesta pidätysmääräyksen antaneeseen valtioon kieltäydytään ja hänen rangaistuksensa pannaan näin ollen täytäntöön Italiassa. Jos näiden kysymysten sen sijaan katsotaan olevan perusteettomia, Bolognan ylioikeuden olisi päätettävä valittajan luovuttamisesta.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että Bolognan ylioikeuden antaman määräyksen jälkeen lain nro 69/2005 18-bis §:ää on muutettu 2.2.2010 annetun asetuksen (decreto legislativo) nro 10 (jäljempänä asetus nro 10/2010) 15 §:n 1 momentilla. Lain nro 69/2005 uudella 18-bis §:n 2 momentilla, jolla on korvattu aiemmin voimassa ollut 18-bis §:n 1 momentin c kohta, lakiin on laillisesti ja tosiasiallisesti Italiassa asuvan tai oleskelevan toisen unionin jäsenvaltion kansalaisen luovuttamisesta kieltäytymistä koskevan mahdollisuuden osalta lisätty edellytys, jonka mukaan tällaisen kansalaisen on täytynyt asua tai oleskella Italiassa vähintään viiden vuoden ajan. Kolmansien maiden kansalaisten tilanne ei muutu.
- 21 Myös lain nro 69/2005 19 §:n 1 momentin c kohtaa on muutettu asetuksella nro 10/2010. Mainitun syytetoimenpiteitä varten annettuun eurooppalaiseen pidätysmääräykseen sovellettavan 19 §:n – jossa säädettiin aiemmin, että sekä Italian kansalaisten että muiden jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden kansalaisten luovuttaminen edellytti sitä, että mikäli henkilö tuomittiin, hänet oli palautettava Italiaan tuomion suorittamista varten – 1 momentin b kohdassa säädetään nyt, että luovutukseen sovelletaan tällaista edellytystä vain, jos kyseessä

ovat Italian ja muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaiset, jotka ovat asuneet Italiassa laillisesti ja tosiasiallisesti vähintään viiden vuoden ajan.

- 22 Pääasiassa on *ratione temporis* joka tapauksessa sovellettava ennen edellä mainittuja muutoksia voimassa ollutta lainsäädäntöä.
- 23 Edellä 8 kohdassa esitetystä Bolognan ylioikeuden näkemyksestä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, ettei siihen voida yhtyä, ja täsmentää edellä mainittuun tuomioon Wolzenburg (erityisesti sen 58, 59 ja 62 kohtaan) viitaten, että unionin tuomioistuin on jo tunnustanut eräät jäsenvaltioiden käyttöön ottamat kieltäytymisperusteiden rajoitukset laillisiksi. Se toteaa kuitenkin, että mikäli kansallisessa täytäntöönpanosäännöstössä säädetään puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetusta harkinnanvaraisesta kieltäytymisperusteesta tavalla, joka ei ole yhteensopiva niiden unionin oikeudessa todettujen periaatteiden ja perusoikeuksien kanssa, joihin myös puitepäätöksen johdanto-osan 12 perustelukappaleessa ja 1 artiklan 3 kohdassa viitataan, se on itse puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan vastainen.
- 24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että esitetyt puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan tulkintaa koskevat kysymykset liittyvät seikkaan, jota ei ole vielä käsitelty unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, toisin sanoen tämän säännöksen ja eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan kolmannen maan kansalaisen perusoikeuksien suojan väliseen suhteeseen. Näin ollen on selvitettävä, onko, ja mahdollisesti millä edellytyksillä, täytäntöönpanovaltiossa asuvalla tai oleskelevalla kolmannen maan kansalaisella perusoikeus siihen, ettei häntä poisteta tämän valtion alueelta, jotta rangaistus tai turvaamistoimenpide voidaan panna täytäntöön tuomion antaneessa valtiossa.
- 25 Koska eurooppalaisen pidätysmääräyksen aihepiiri on lisäksi täysin yhdenmukaistettu tällä puitepäätöksellä, niiden perusoikeuksien, jotka saattavat rajoittaa muiden jäsenvaltioiden tuomioistuinten ratkaisujen vastavuoroisen tunnustamisen velvollisuutta, suojan taso perustuu väistämättä perusoikeuskirjaan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklaan. Täysimääräisen yhdenmukaistamisen kohteena olevilla aloilla jäsenvaltiot eivät voi asettaa unionin oikeuden täytäntöönpanon ehdoksi puhtaasti kansallisten perusoikeuksien suojaa koskevien vaatimusten noudattamista, jos se voisi vaarantaa unionin oikeuden ensisijaisuuden, yhtenäisyyden ja tehokkuuden (tuomio 7.5.2013, Fransson, C-617/10, 29 kohta ja tuomio 26.2.2013, Melloni, C-399/11, 60 kohta).
- 26 Muistutettuaan täytäntöönpanovaltion alueella ”vakinaisesti asuvan” ja ”oleskelevan” henkilön itsenäisistä käsitteistä sellaisina kuin unionin tuomioistuin on määritellyt ne 17.7.2008 antamassaan tuomiossa Kozłowski, C-66/08, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että nyt käsiteltävässä asiassa esitetyissä kysymyksissä tuodaan esiin uusia, unionin tuomioistuimen edellä mainituissa tuomioissa Kozłowski ja Wolzenburg tai 5.9.2012 annetussa tuomiossa Lopes da Silva Jorge, C-42/11, kehitetyssä eurooppalaista

- pidätysmääräystä koskevassa oikeuskäytännössä aiemmin käsittelemättömiä seikkoja.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää lisäksi, että se on jo aiemmin todennut, että lainsäädäntö, jolla puitesopimus on saatettu osaksi oikeusjärjestystä, on perustuslain vastainen siltä osin kuin siinä ei säädetty siitä, että paitsi Italian kansalaista myös toisen Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaista, joka asuu laillisesti ja tosiasiallisesti Italian alueella, kieltäydytään luovuttamasta ja vapausrangaistus pannaan täytäntöön Italiassa.
- 28 Tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen osalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa, että ”puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa ilmaistun täytäntöönpanosta kieltäytymisen harkinnanvaraisen perusteen tavoitteena on etenkin sen mahdollistaminen, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi antaa erityisesti painoa mahdollisuudelle parantaa etsityn henkilön mahdollisuuksia sopeutua uudelleen yhteiskuntaan hänen suoritettuaan rangaistuksensa” (tuomiot Kozłowski, Wolzenburg ja Lopes da Silva Jorge) ja viittaa myös puitepäätöksen 2008/909/YOS johdanto-osan 9 perustelukappaleeseen, jota voidaan soveltaa myös kolmansien maiden kansalaisiin ja jonka mukaan ”rangaistuksen täytäntöönpanon täytäntöönpanovaltiossa olisi parannettava tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen mahdollisuuksia. Varmistaakseen, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa helpottaa tuomitun sosiaalista kuntoutusta, tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon esimerkiksi sellaiset seikat kuin tuomitun yhteys täytäntöönpanovaltioon, sen, katsooko tuomittu, että hänen perheensä on täytäntöönpanovaltiossa, sekä kieli- tai kulttuurisiteet, sosiaaliset tai taloudelliset ja muut siteet täytäntöönpanovaltioon.”
- 29 Unionin tuomioistuin korosti hiljattain myös viimeksi mainitun puitepäätöksen ja puitepäätöksen 2002/584/YOS yhteyttä todetessaan, että ”unionin lainsäätäjän säätämällä puitepäätöksen 2002/584 ja puitepäätöksen 2008/909 välisellä suhteella on tarkoitus myötävaikuttaa kyseessä olevan henkilön sosiaalisen kuntoutuksen helpottamisen tavoitteen saavuttamiseen. Lisäksi tällainen kuntoutus on paitsi tuomitun henkilön edun mukaista myös yleisesti Euroopan unionin edun mukaista” (tuomio 11.3.2020, SF, C-314/18, 51 kohta).
- 30 Lisäksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että myös muissa unionin säännöksissä, kuten pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25.11.2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/109/EY (erityisesti 12 artiklan 4 kohdassa) tai oikeudesta perheen yhdistämiseen 22.9.2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/86/EY (erityisesti 17 artiklassa), säädetään sellaisen kolmannen maan kansalaisen, joka laillisesti ja tosiasiallisesti asuu vakinaisesti tai oleskelee jäsenvaltiossa, edun turvaamisesta kun kysymyksessä on oikeus siihen, ettei tällaista henkilöä poisteta mainitusta valtiosta.
- 31 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (jäljempänä EIT) Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8

artikkelia koskevaan oikeuskäytäntöön. EIT, joka korostaa yhä enemmän tuomitun sosiaalista kuntoutusta rangaistuksen päämääränä (tuomio 26.4.2016, Murray v. Alankomaat, 102 kohta; tuomio 30.6.2015, Khoroshenko v. Venäjä, 121 kohta; tuomio 9.7.2013, Vinter v. Yhdistynyt kuningaskunta, 115 kohta), on katsonut, että vankeusrangaistuksen täytäntöönpano kaukana tuomitun perheen asuinpaikasta voi rikkoa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklaa, koska vangin ja hänen perheensä on sen vuoksi vaikea ylläpitää säännöllistä ja toistuvaa yhteydenpitoa, mikä puolestaan on merkityksellistä rangaistuksen sosiaalisen kuntoutuksen päämäärän kannalta (tuomio 7.3.2017, Polyakova ym. v. Venäjä, 88 kohta). Viimeksi mainitussa tuomiossa EIT toi esiin myös sen, että nämä periaatteet vahvistetaan 11.1.2006 annetussa Euroopan neuvoston ministerikomitean jäsenvaltioille Euroopan vankilasäännöistä antamassa suosituksessa (European Prison Rules) ja erityisesti sen 17 artiklan 1 kohdassa, jonka mukaan vangit on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava heidän asuinpaikkaansa tai sosiaalista kuntoutusta tukevia paikkoja lähellä sijaitseviin vankiloihin. EIT:n oikeuskäytännössä korostetaan lisäksi, että päätöksissä, jotka joka tapauksessa johtavat ulkomaalaisen poistamiseen valtion alueelta, on aina punnittava asianmukaisesti yhtäältä perusteita, joihin mainittu poistaminen perustuu ja toisaalta vastakkaisia perusteita, jotka liittyvät asianosaisen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklaan perustuvaan oikeuteen siihen, ettei häntä poisteta seudulta, johon hänen kaikkein merkityksellisimmät sosiaaliset ja työsuhteensa sekä perhe- ja ystävyysuhteensa liittyvät, erityisesti, jos ulkomaalaisella on puoliso tai lapsia valtiossa, josta hänet olisi poistettava, ja sitä suuremmalla syyllä näin on tapauksessa, jossa ulkomaalainen on syntynyt tai kasvanut kyseisessä valtiossa, vaikka ei ole saanut sen kansalaisuutta (tuomio 24.11.2020, Unuane v. Yhdistynyt kuningaskunta, 72 kohta; tuomio 19.5.2016, Kolonja v. Kreikka, 48 kohta; tuomio 23.6.2008, Maslov v. Itävalta 68–76 kohta; tuomio 18.10.2006, Üner v. Alankomaat, 57 kohta; tuomio 2.8.2001, Boultif v. Sveitsi, 48 kohta).

- 32 Koska nyt käsiteltävässä asiassa, jonka kohteena oleva henkilö ei tosin tällä hetkellä ole säilöön otettuna, nousee esiin eurooppalaisen pidätysmääräyksen toiminnan keskeisiin piirteisiin liittyviä tulkintakysymyksiä ja koska pyydetyllä tulkinnalla olisi todennäköisesti yleisiä seurauksia sekä eurooppalaiseen pidätysmääräykseen liittyvää yhteistyötä tekevien viranomaisten että etsittyjen henkilöiden oikeuksien kannalta, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuinta käsittelemään tämän ennakkoratkaisupyynnön nopeutetussa menettelyssä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan nojalla.